

4. Ефект переваг у часі. При експорті виявляється як можливість одержання додаткового прибутку на основі підвищення цін на новітній товар, послугу або об'єкт інтелектуальної власності, збільшення сегмента зовнішнього ринку, на якому реалізується продукція фірми, посилення ринкової влади тощо; при імпорті - як можливість прискорення реконструкції або введення в дію нових виробничих потужностей підприємства, виготовлення та реалізації товарів споживчого призначення з використанням закордонної сировини, комплектуючих частин тощо, застосування ліцензій, ноу-хау та ін. Визначення такого ефекту потребує використання методів дисконтування та врахування кредитного впливу.

5. Ефект оптимізації ресурсів - виявляється як можливість збільшення на зовнішньому та внутрішньому ринках обсягів товарів і послуг та підвищення їх якості за рахунок збалансованого поєднання матеріальних, трудових, інвестиційних, науково-технічних ресурсів як вітчизняних, так і залучених із-за кордону.

Система показників економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності поділяється на дві групи:

- показники ефекту, які визначаються через абсолютні величини, що мають вартісний вимір та обчислюються як різниця між результатами і витратами;

- показники ефективності, які визначаються на основі віднесення результатів до витрат і, як правило, визначаються у відносних одиницях (відсотках та індексах).

Аналізуючи та узагальнюючи дані Державної служби статистики України можна побачити, що за 2013 р. обсяги експорту та імпорту товарів України становили відповідно 63312 млн. дол. США та 76964 млн. дол. Порівняно з 2012 р. експорт склав 92 %, імпорт – 90,9 %. Від'ємне сальдо становило 13652 млн. дол. (за 2012 р. також від'ємне – 15848,3 млн. дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,82.

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 229 країн світу.

До країн СНД було експортовано 36,1% усіх товарів, до країн ЄС – 26,2%. торговими партнерами серед країн СНД як в експорті, так і в імпорті товарів залишилися країни Митного союзу, такі як Російська Федерація, Білорусь та Казахстан.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн – членів ЄС здійснювали у такі країни, як Польща, Італія, Угорщина, Нідерланди, Іспанія та Німеччина та складала - 26,2 % усіх товарів.

Найактивніші експортно-імпортні операції здійснювали підприємства м. Києва, Донецької, Дніпропетровської, Київської, Луганської, Запорізької та Одеської областей.

Разом з тим, на сучасному етапі зовнішньоекономічна діяльність українських підприємств потребує вдосконалення. Цьому, насамперед, повинна сприяти виважена державна політика у зовнішньоекономічній сфері. Вона має бути націленою на:

- перепрофілювання підприємств, які в основному працюють на сировині і комплектуючих, що ввозяться із-за кордону, поставки яких є ненадійними й економічно невиправданими;
- випуск нової конкурентоспроможної продукції шляхом надання певних знижок при її експорті;
- зменшення ввезення низькоякісної, шкідливої продукції з закордону шляхом встановлення високого імпортного мита, та застосування інших нетарифних бар'єрів.

Для вдосконалення системи підтримки національного товаровиробника, усунення загрози інтервенціоністських імпортних поставок, запобіганням матеріальних збитків у галузях вітчизняної промисловості, відповідно до прийнятих у світовій торгівлі правових норм, необхідно стимулювати вітчизняне товаровиробництво, залежне від імпорту сировини, матеріалів та комплектуючих, які виробляються в країні в невеликому обсязі, шляхом встановлення низьких чи "нульових" ставок ввізного мита. Нарощувати потенціал зовнішньоекономічної діяльності підприємств треба перш за все шляхом створення сприятливих економічних умов для збільшення випуску вітчизняної продукції та надання послуг за рахунок модернізації виробництва, застосування сучасних технологій переробки, зберігання, пакування, транспортування та реалізації продукції машинобудівної, харчової і легкої промисловості, сільського господарства, закріплення на традиційних ринках збуту та виходу на нові.

Шабаров В.В., студ. гр. ОА-12

Науковий керівник: к.е.н., доц. Збаржєвецька Л.Д.
Кіровоградський національний технічний університет

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

У сучасних умовах інвестиції виступають найважливішим засобом забезпечення можливості виходу з економічної кризи, структурних зрушень у народному господарстві, зростання технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- і макрорівнях. Серед сукупності причин, що сприяли економічній кризі та утримують перехід України в фазу економічного розвитку, чи не найголовнішою є низька інвестиційна активність. Активізація інвестиційного процесу є одним із найбільш дієвих механізмів соціально-економічних перетворень.

Питанням інвестиційної привабливості та створення сприятливого інвестиційного клімату України займалися такі вчені, як: І.О. Бланк, Б.В. Гунський, С.О. Гуткевич, М.Б. Дацишин, В.М. Комаров, В.С. Лановий, М.В. Мельник, А.С. Музиченко, А.В. Філіпенко тощо.

Загальновідомо, що ефективне реформування економіки будь-якої країни, її структурне перетворення з якісним оновленням товаровиробництва, ринкової та соціальної інфраструктури неможливі без відповідних капіталовкладень, тобто без належного інвестування. Це фундаментальні основи для забезпечення конкурентоспроможності національного товару, без чого не може бути й успішної інтеграції нашої країни в Європейське співтовариство. Крім того інвестиції дають змогу впроваджувати науково-технічні досягнення у виробництво і на цій основі забезпечувати зростання ВВП, продуктивності праці, реальних доходів на душу населення, а також вирішувати багато соціальних проблем. Дослідженнями встановлено пряму залежність між темпами зростання ВВП та інвестиціями, оскільки конкурентоспроможність і темпи розвитку підприємства визначаються інвестиціями.

У забезпеченні виходу економіки з кризового стану і стабільного її розвитку вирішальну роль відіграє науково обґрунтована інвестиційна політика держави. Саме вона визначає реальні джерела, напрями, структуру інвестицій, здійснює раціональні та ефективні заходи для виконання загальнодержавних, регіональних та місцевих соціально-економічних і технологічних програм, відтворює процеси на макро- й мікроекономічному рівнях. Водночас держава повинна створювати сприятливий інвестиційний клімат з метою залучення іноземних інвесторів на взаємовигідних засадах, поряд із внутрішніми.

На сьогоднішній день в Україні можна виділити низку проблем, що перешкоджають поліпшенню інвестиційного клімату України:

- відсутність сталої стратегії економічного і політичного розвитку;
- обмеженість державних підприємств, що підлягають приватизації, і в яких зацікавлені потенційні інвестори;
- незабезпечення усім суб'єктам економічних відносин, у тому числі й іноземним інвесторам, рівних економічних прав і свобод у здійсненні фінансово-економічної діяльності;
- складність податкової системи та суттєве податкове навантаження;
- відсутність надійної інвестиційної історії, що формується роками внаслідок успішних капіталовкладень інвесторів та інші [1].

В Україні ж дотепер не створено обґрунтованої системи державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств. Як наслідок, в інвестиційній діяльності країни утворилося замкнуте коло, коли недоінвестування економіки посилює спад виробництва, що, в свою чергу, спричиняє зниження інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання та держави.

Важлива роль при цьому належить іноземним інвестиціям. За допомогою іноземних інвестицій Україна зможе вирішити ряд завдань, а саме: технологічне оновлення виробництва, виробництво товарів широкого вжитку, подолання залежності країни від імпорту. Якщо розглянути головних інвесторів, що вкладають іноземні інвестиції в Україну, то найбільшими інвесторами є: Кіпр – 11,6 млрд. дол., Німеччина – 7,4 млрд. дол., Нідерланди – 4,8 млрд. дол., Російська Федерація – 3,4 млрд. дол. та Австрія – 2,9 млрд. дол. Найбільшу інвестиційну привабливість в Україні мають промисловість (34,2%); операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям (21,7%); діяльність у сфері транспорту і зв'язку (17%) тощо. Найбільш привабливими для іноземних інвесторів є м. Київ, Дніпропетровська, Донецька, Київська області [2].

Слід зазначити, що Україна є інвестиційно-привабливою для іноземних інвесторів але через ряд ризиків обсяги інвестування у вітчизняну економіку на даний момент не є значними, хоча їх величина зростає кожного року.

Отже, подальший розвиток економіки України потребує розробки виваженої стратегії залучення інвестицій. Вона має бути спрямована на залучення довгострокових прямих іноземних та вітчизняних інвестицій у стратегічно важливі галузі економіки. Відповідно до цього, пріоритетними напрямками для залучення і використання іноземних інвестицій, на думку вітчизняних вчених-економістів, на рівні держави повинні стати :

- завершення формування відповідної нормативно-правової бази;
- подальше реформування податкової системи;
- досягнення політичної стабільності.

Від того наскільки ефективно буде побудована інвестиційна стратегія на підприємстві залежить обсяг залучених коштів і подальший розвиток економіки. Дана стратегія повинна включати такі етапи: формування інвестиційної стратегії підприємства, визначення періоду формування інвестиційної стратегії, формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності, розробка найбільш ефективних шляхів реалізації стратегічних цілей інвестиційної діяльності підприємства, конкретизація інвестиційної стратегії по періодах її реалізації, оцінка реалізації інвестиційної стратегії підприємства.

Література

1. Бутняров А. / Сприятливий інвестиційний клімат країни – запорука залучення іноземних інвестицій // Ринок цінних паперів України. – 2008, – №3-4. – с. 29-32.
2. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.